

Ζωή πριν το θάνατο: μετοχή στις ουράνιες πνευματικές χαρές

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=94898>]

Δεν είναι άδικο να γίνεται λόγος για ζωή μετά θάνατον, όταν ο άνθρωπος δεν ζει πριν τον θάνατο; Είναι άκρα υποκρισία η επιδίωξη της μετάθεσης της υπαρξιακής αγωνίας και πάλης σε μία ζωή που ναι μεν είναι αληθινή, αλλά δεν διαγράφει μία πορεία γέννησης κι αιωνιότητας. Αν δεν γίνει η ζωή θάνατος και ο θάνατος ζωή πως θα ζήσει ο άνθρωπος; Αυτό προϋποθέτει την ύπαρξη ζωής σε ένα κόσμο φθαρτό μεν κι αμαρτωλό αλλά με πληθώρα αγιοσύνης και άφθονης πνευματικής απόλαυσης στην ίδια ζωή, το Σώμα και το Αίμα του Χριστού. Στην ιερή και μυσταγωγική πανδαισία της αχώρητης άκτιστης φύσης που χωράει τη σάρκα της φθαρτότητας ως μέσο οικείωσης και αγιασμού.

Αν λοιπόν ο θάνατος δεν συμφιλιωθεί με την αγιοπνευματική φύση της εκκλησίας πώς θα σηματοδοτήσει με νόημα ουσίας, αλήθειας και βάθους την άλλη ζωή; Αν δεν συμβεί αυτή η πρόσληψη, τότε ο θάνατος είναι τέλος και η εκκλησία ιδεολογία. Η εκκλησία όμως ως θεία αποκάλυψη συνεχίζει την συνέχεια της στις ασυνέχειες του χρόνου, στις στατικές μορφές του και στις χαριτωμένες αλλά φθαρτές κοσμικές προκλήσεις, ξεγελώντας με την ίδια της τη φύση το δεδομένο και απόλυτο της ζωής. Η εκκλησία κοινωνεί τον παλαιό άνθρωπο με ό,τι εκείνος πρεσβεύει, του δίνει τη δυνατότητα να γίνει Θεός κατά τον Μ. Αθανάσιο, να αγιαστεί και να σωθεί. Κι αυτό το πραγματώνει χωροχρονικά στη δυναμική του λειτουργικού «σήμερα» κι όχι ετεροχρονικά μη υπακούοντας στις χαοτικές και αλλοιωμένες ενέργειες του επιπόλαιου. Η συμφιλίωση λοιπόν με τον θάνατο στην ορθόδοξη ζωή και πνευματικότητα δεν συνιστά μία θανατοφιλία ψυχολογικού τύπου νοηματοδοτημένη από την ανάγκη υπέρβασης ή και απομυθοποίησης, αλλά ως ζωή που αιώνια ζει στην όντως ζωή.

Η ζωή της συνέχειας οφείλει την υποστατική της παρουσία στη ζωή της γέννησης. Ζωή χωρίς ζωή δεν έχει νόημα. Ζωή που δεν ξενοδοχεί την παρουσία της συνεκτικής μεταδοτικότητας από το ανέκφραστο στο εκφρασμένο δεν έχει ζωή. Τα έσχατα δεν είναι μία αυτόνομη δημιουργικότητα και πηγή αυτονομημένης ωφέλειας, αλλά πραγματικότητα διά μέσου των αιώνων που νοείται και βιώνεται

ως πραγματοποιήσιμη υπόσχεση κι όχι ως αυθύπαρκτη αποξένωση. Ο Τριαδικός Θεός απηύθυνε κάλεσμα σε μετοχή της αιωνίου ζωής στην ήδη υπάρχουσα επίγεια ζωή. Κι όχι ξεκίνημα ζωής στη μετά θάνατον ζωή. Είναι ασύμβατη με την θεϊκή κλήση η βίωση των «άδηλων και κρύφινων» της ακατάληπτης άκτιστης παρουσίας στη «φυγή» της εδώ ζωής ως εκεί αρχή ζωής.

Η θεία χάρη ως δωρεά του Θεού και η «ένσαρκη» παρουσία της στην ανθρώπινη ζωή έχει κατεύθυνση προς το κατ' εικόνα δημιουργήμα. Και βέβαια συνδέεται με την επίγεια ζωή. Αναφέρει λοιπόν σχετικά ο Χρυσόστομος Σταμούλης τα εξής: *«Κλήση του Θεού δεν είναι κλήση σε μια κάποια μελλοντική μεταζωή, αλλά στην εδώ ζωή, στη μόνη πραγματική ζωή που επεκτείνεται στα έσχατα μεριζόμενη αλλά ποτέ δαπανώμενη . Έτσι ώστε να αποδεικνύεται εν τοις πράγμασι πως υπάρχει ζωή πριν τον θάνατο».*

Ζωή είναι η όντως ζωή, καθώς η ομολογία του Θεανθρώπου είναι αφοπλιστική: *«Εγώ ειμί η ανάστασις και η ζωή».* Επομένως ζωή με νόημα, μα πάνω από όλα με χαρά και θεία χάρη, είναι η εν Χριστώ ζωή που κατά τον Νικόλαο Καβάσιλα *«φύεται μεν εν τώδε τω βίω και τας αρχάς εντεύθεν λαμβάνει».* Ομολογιακή αλήθεια που συνδέει την επίγεια με την αιώνια ζωή. Άρα τι θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως ζωή πριν τον θάνατο;

Αυτό το διδάσκει η μυσταγωγία της εκκλησίας και συγκεκριμένα τα ιερά μυστήρια που δηλώνουν την ταυτότητα της, την ύπαρξη της και την ολοκλήρωση της, σύμφωνα πάλι με τον ίδιο Πατέρα. Ζωή είναι να ζει Χριστός σε όλα. Ο άνθρωπος να ανασαίνει νόμα χάριτος σε όλα. Να μεθά με τα ευαγγελικά λόγια, με τα λόγια των Πατέρων, με τους ιερούς ύμνους, με την ευσέβεια και τη χρηστοθήθεια. Να αγιάζεται μέσα στην εκκλησία, να αφήνει τον παλαιό άνθρωπο στο πετραχήλι του πνευματικού, να δραπετεύει από την μελαγχολία της αναπόλησης και να συγχωρείται. Να τρώει Θεό και να πίνει Θεό. *«Εν μυστηρίω»* όπως έλεγε ο γέρων Ιωσήφ ο Ησυχαστής.

Έτσι ζεις τη ζωή. Την πλήρωση δε της γεύσης, τη νιώθεις στο πιο γλυκό φίλημα του αιωνίου που μυσταγωγεί την ηδονή δια της μεταμόρφωσης των ωδινών. Η αφάιμαξη του μυστηρίου ως άσαρκη ουτοπία αναλώνεται στην ανοησία των εφήμερων και άκαιρων. Η υιοθέτηση όμως του μυστηρίου της ζωής, σταυρώνει τις αμαρτίες για να γεννήσει θάνατο. Κι ο θάνατος ζει στην αναίρεση του. Στη ζωή της θείας ευχαριστίας, δηλαδή στη ζωή πριν τον θάνατο. .